

NEWSLETTER

Lipiec 2013

Nowelizacja Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Chcielibyśmy poinformować Państwa o planowanej nowelizacji Ustawy z dnia z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. 2007 nr 50 poz. 331 z późn. zm.). Projekt nowelizacji przygotowany przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej również jako: „UOKiK” oraz „Urząd”), został przyjęty przez Radę Ministrów 23 lipca 2013 r. Wejście w życie zmian ma przyczynić się do wzrostu konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości przede wszystkim poprzez zwiększenie liczby wykrytych i wyeliminowanych z obrotu niedozwolonych porozumień ograniczających konkurencję. Zgodnie z przyjętym projektem, ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia.

Z uwagi, iż projektowana nowelizacja będzie obejmować szereg zmian dotyczących wszystkich obszarów działań określonych w „Polityce konkurencji na lata 2011-2013”, przyjętej przez Radę Ministrów w 2011 r., poniżej pragniemy przedstawić Państwu pokrótce najważniejsze z tych zmian, które są szczególnie istotne z punktu widzenia prowadzonej przez Państwa działalności, tzn. które będą oddziaływać na przedsiębiorców oraz na osoby pełniące funkcje kierownicze lub wchodzące w skład organu zarządzającego.

1. Zmiany istotne dla przedsiębiorców:

Wdrażane zmiany mają na celu zwiększenie skuteczności aktualnie funkcjonujących instrumentów ochrony konkurencji, zapewniających ochronę przedsiębiorców funkcjonujących na rynku.

a) System łagodzenia kar leniency

Jednym z rozwiązań zwiększających skuteczność wykrywania niedozwolonych porozumień jest usprawnienie programu łagodzenia kar leniency, który umożliwia uczestnikowi niedozwolonego porozumienia uniknięcie lub obniżenie sankcji finansowej w zamian za współpracę z UOKiK i dostarczenie informacji na temat zмовы. Obecnie tylko podmiot, który jako pierwszy poinformuje Urząd o niedozwolonych praktykach może liczyć na całkowite zwolnienie z kary – pozostali na obniżenie sankcji. Zgodnie z propozycją Urzędu, przedsiębiorca, który złoży wniosek leniency jako drugi lub kolejny, będzie mógł uzyskać

dodatkowe obniżenie kary, jeżeli poinformuje Urząd o innej zмовie, której również był uczestnikiem. W tej drugiej sprawie będzie ponadto miał statut pierwszego wnioskodawcy (tzw. instytucja leniency plus).

b) Możliwość dobrowolnego poddania się karze (settlements)

Nowością w polskim prawie antymonopolowym będzie również wprowadzenie możliwości dobrowolnego poddania się karze w sprawach antymonopolowych (settlements). Dobrowolne poddanie się karze w postępowaniu antymonopolowym jest nieobligatoryjnym środkiem, który może zastosować Urząd w związku z wykryciem naruszenia zakazu praktyk ograniczających konkurencję. Instytucja ta przewiduje możliwość zapoznania się przez uczestnika postępowania, któremu zarzucane jest naruszenie z wymiarem kary, która w związku z tym naruszeniem zostanie na niego nałożona w późniejszej decyzji, z oceną prawną dokonaną przez Prezesa UOKiK i z planowanym rozstrzygnięciem, a przede wszystkim daje możliwość obniżenia wysokości kary o 10 proc. Tym samym postępowanie będzie trwało krócej niż w normalnym trybie, a praktyka ograniczająca konkurencję zostanie szybciej wyeliminowana z rynku (jeżeli przedsiębiorca odwoła się do sądu, nie będzie mógł skorzystać z obniżenia kary).

c) Środki zaradcze (remedies)

Kolejnym, nowym rozwiązaniem są tzw. środki zaradcze (remedies). W decyzji kończącej postępowanie antymonopolowe, Prezes UOKiK będzie miał możliwość nakładania środków mających na celu zakończenie naruszania zakazu praktyk ograniczających konkurencję lub usunięcie jego skutków (tzn. Prezes UOKiK będzie miał możliwość szczegółowego wskazania sposobu wykonania decyzji). Jest to rozwiązanie oczekiwane przez przedsiębiorców, którzy niejednokrotnie zgłaszali potrzebę szczegółowego wskazania przez Prezesa UOKiK sposobu wykonania decyzji, ponieważ mieli wątpliwości jak ją wykonać, a obawiali się kary pieniężnej za jej niewykonanie.

2. Odpowiedzialność osób fizycznych pełniących funkcje kierownicze lub wchodzące w skład organu zarządzającego za dopuszczenie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu praktyk ograniczających konkurencję:

Ważną zmianą w stosunku do obecnie funkcjonujących przepisów prawa antymonopolowego jest propozycja przyznania Prezesowi UOKiK kompetencji do nakładania kar pieniężnych na osoby fizyczne za dopuszczenie poprzez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu porozumień ograniczających konkurencję (tj. naruszenia zakazów określonych w art. 6 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Projekt zakłada, że odpowiedzialności podlegać będą osoby zarządzające, które w przypadku stwierdzenia naruszenia wskazanych powyżej przepisów, w ramach sprawowania swojej funkcji, w czasie trwania stwierdzonego naruszenia, umyślnie dopuściły się przez swoje działanie lub zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę tego zakazu. Przyjęto, że maksymalna kara pieniężna dla osób fizycznych będzie wynosić 2.000.000 zł.

3. Inne istotne zmiany:

Zmiany w zakresie uproszczenia i skrócenia niektórych procedur, m.in. w zakresie kontroli koncentracji, są skierowane na ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorców.

Zmiana terminów rozpatrywania spraw z zakresu kontroli koncentracji:

W obecnym stanie prawnym niezależnie od stopnia skomplikowania sprawy, postępowanie powinno zakończyć się w ciągu 2 miesięcy (do tego czasu nie wlicza się oczekiwania na odpowiedzi przedsiębiorców). Jak wynika z dotychczasowej praktyki, termin jest zbyt długi dla transakcji mało skomplikowanych, a zbyt krótki na rozpatrzenie spraw skomplikowanych. Dlatego wdrożone ma zostać postępowanie dwuetapowe. Transakcje niebudzące wątpliwości Urzędu z punktu widzenia potencjalnego ograniczenia konkurencji, powinny zakończyć się w terminie 1 miesiąca. Jeżeli sprawa będzie skomplikowana przewiduje się możliwość przejścia do kolejnego etapu postępowania poprzez wydanie postanowienia (na które służy zażalenie) o przedłużeniu terminu na jego zakończenie o kolejne 4 miesiące.

Jeżeli chcieliby się Państwo zapoznać z całym projektem nowelizacji, mogą go Państwo znaleźć na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: http://www.uokik.gov.pl/projekty_aktow_prawnych.php#faq1826. Pod wskazanym adresem znajdą Państwo również Uzasadnienie do projektu ustawy oraz Ocenę skutków regulacji.